

«ΔΕΝ ΕΧΩ ΤΙΠΟΤΑ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΩ ΓΙΑ ΑΥΡΙΟ»

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2023



Στόχος είναι το παιδί/
έφηβος:

- να αναλάβει τη μελέτη
- να μην μας χρειάζεται
- να επενδύσει στη μαθησιακή διαδικασία
- να μάθει πώς να μαθαίνει
- να χτίσει την ταυτότητα ενός υπεύθυνου μαθητή

Γιατί η μελέτη δημιουργεί τόσες δυσκολίες σε γονείς και παιδιά;

Κάπου ανάμεσα στην απογευματινή ξεκούραση και στο παιχνίδι, η αγωνία μικρών και μεγάλων για την επίδοση στο σχολείο μετατρέπει τη μελέτη σε τιμωρία και τη δίψα για μάθηση σε υποχρέωση.

- Το σχολείο και δη στην ελληνική κοινωνία είναι επενδυμένο με μεγάλες επιθυμίες, όνειρα και φιλοδοξίες.
 - Η μελέτη στο σπίτι συχνά διαρκεί πολλή ώρα σε βάρος του παιχνιδιού και του οικογενειακού χρόνου.
 - Οι απαιτήσεις μας από τα παιδιά είναι αυξημένες.
 - Τα παιδιά δεν έχουν μάθει να μελετούν μόνα τους και μέρος της ευθύνης μετατίθεται στους γονείς.
- **Ως αποτέλεσμα, η μελέτη μπορεί να συνοδεύεται από άγχος, άρνηση, γκρίνια και διαμάχες.**

Καλές συνήθειες για τη μελέτη

Διαμόρφωση ρουτίνας : Η μελέτη χρειάζεται να γίνει μια συνήθεια και αυτό απαιτεί χρόνο και προσπάθεια από τα παιδιά και τους γονείς. Στην αρχή χρειάζεται να δοκιμάσουμε διαφορετικούς τρόπους μελέτης και ύστερα να εξασφαλίσουμε μια σταθερότητα.

Οργάνωση χώρου

- Το παιδί χρειάζεται να επιλέξει έναν κατάλληλο χώρο μελέτης. Χρειάζεται μια ευελιξία, γιατί ο καθένας έχει διαφορετικές ανάγκες ως προς το περιβάλλον μάθησης (ήχος, φως, θέση σώματος, αλληλεπίδραση κ.ά.).
- Τα απαραίτητα υλικά της μελέτης μπορούν να είναι συγκεντρωμένα σε ένα κουτί ή συρτάρι για να είναι εύκολο να τα χρησιμοποιήσει το παιδί.
- Απομακρύνουμε περισπασμούς, όπως οι οθόνες.
- Μαθαίνουμε το παιδί να φτιάχνει την τσάντα και τα πράγματά του από μικρή ηλικία (βιβλία, τετράδια, φυλλάδια, κασετίνα).



Οργάνωση χρόνου

- Διαμορφώνουμε ένα πλάνο μελέτης θέτοντας προτεραιότητες, ξεκινώντας από τα πιο εύκολα ή δύσκολα (ανάλογα με το παιδί) και προβλέποντας διαλείμματα.
- Χρησιμοποιούμε ρολόι, χρονόμετρα, κλεψύδρες με στόχο την εξοικείωση με τον χρόνο.
- Δεν υπάρχει συγκεκριμένος χρόνος μελέτης. Ο μαθητής διαβάζει όσο χρειάζεται να διαβάσει με βάση τον ρυθμό, τις ικανότητες και τις ανάγκες του.

Χρήση στρατηγικών μάθησης

- Ενθαρρύνουμε το παιδί να δοκιμάσει στρατηγικές, όπως τα οπτικά σχεδιαγράμματα, οι νοητικοί χάρτες, καθώς και μνημονικά βοηθήματα, για να απομνημονεύει πληροφορίες.

Δεν ξεχνάμε :

- Συνεργαζόμαστε με τους εκπαιδευτικούς στο σχολείο και ενημερωνόμαστε για τον τρόπο δουλειάς και τις οδηγίες σχετικά με τη μελέτη στο σπίτι.
- Η κριτική προς το εκπαιδευτικό σύστημα και τους εκπαιδευτικούς επηρεάζει τη σχέση του μαθητή με το σχολείο. Άλλωστε, πόσο να προσπαθήσεις για κάτι που δεν έχει αξία;

Ο ρόλος των γονέων



- ✓ **Εποπτικός ρόλος :** βοηθάμε το παιδί, ειδικά στις πιο μικρές ηλικίες, να κάνει την αρχή, δείχνουμε τον τρόπο να μελετά και να οργανώσει το διάβασμά του.
- ✓ **Διαθεσιμότητα :** είμαστε διαθέσιμοι για απορίες και ερωτήσεις. Καλό είναι να ορίσουμε συγκεκριμένη ώρα μέσα στο απόγευμα για τη μελέτη.
- ✓ **Αυτονομία :** προσανατολίζουμε το παιδί πώς να βρίσκει τις απαντήσεις μόνο του, να κάνει τις εργασίες του το ίδιο, να οργανώνει τα βιβλία του, την τσάντα του. Στόχος μας είναι να γίνει η μελέτη δική του ευθύνη.
- ✓ **Κίνητρα :** το βοηθάμε να καταλάβει ότι μια κακή επίδοση μπορεί να είναι αποτέλεσμα ακατάλληλου τρόπου μελέτης και όχι έλλειψης ικανότητας.

Αποφεύγουμε :

- ✗ Να ελέγχουμε και να κάνουμε διορθώσεις, να σβήνουμε τα γράμματα, να σκίζουμε σελίδες
- ✗ Να δίνουμε έτοιμες απαντήσεις, να κάνουμε εμείς τις εργασίες
- ✗ Να καθόμαστε δίπλα στο παιδί όλη την ώρα που μελετά
- ✗ Να «σώζουμε» το παιδί από εργασίες που ξεχάστηκαν, γιατί το παιδί χρειάζεται να μάθει να σημειώνει μόνο του τις εργασίες για το σπίτι
- ✗ Να γίνουμε δάσκαλος στο σπίτι, χάνοντας τον ρόλο του γονέα
- ✗ Να ασχολούμαστε με το παιδί μόνο μέσα από το διάβασμα

Ας αναρωτηθούμε:

- Αν η μάθηση και το σχολείο αποτελούν αξία και προτεραιότητα για την οικογένεια. Αυτό αποτελεί προϋπόθεση για να επενδύσει και ο μαθητής στο σχολείο
- Αν έχουμε δημιουργήσει ένα περιβάλλον όπου το διάβασμα δε θεωρείται τιμωρία και η αποφυγή του ανταμοιβή
- Αν ανταμείβουμε την προσπάθεια και όχι μόνο την επιτυχία ή τις ικανότητες του παιδιού
- Τι προσδοκίες έχουμε σχετικά με την επίδοση του παιδιού
- Τι στάση έχει το παιδί απέναντι στο διάβασμα

Ο μαθητής είναι υπεύθυνος για όλη τη σχολική διαδικασία : τσάντα, ύλη, μελέτη, διαγωνίσματα, βαθμούς. Οι γονείς είναι σύμμαχοι και υποστηρικτές αλλά δεν είναι οι μαθητές.

Στη Δευτεροβάθμια

Η είσοδος στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο απαιτούν αναδιοργάνωση και αναδιάρθρωση των δεξιοτήτων που ο μαθητής έχει ήδη αναπτύξει όσον αφορά στη μελέτη. Ο μαθητής και οι γονείς του έχουν να προσαρμόσουν το σύστημα μελέτης στις απαιτήσεις της Δευτεροβάθμιας αλλά και στις ανάγκες της ηλικίας που αλλάζει.



- Δημιουργούμε με τη συμμετοχή του μαθητή το ημερήσιο και εβδομαδιαίο πρόγραμμα μελέτης και δραστηριοτήτων, χωρίς να το υπερφορτώνουμε.
- Φροντίζουμε να υπάρχει ελεύθερος χρόνος σε καθημερινή βάση. Ως ελεύθερος χρόνος ορίζεται το να μην έχω απολύτως τίποτα να κάνω.
- Προτείνουμε τη χρήση ενός είδους ατζέντας, όπως και οι ενήλικες, όπου ο μαθητής θα αναλάβει να σημειώνει όλα όσα έχει να κάνει (π.χ. υποχρεώσεις σχολικές, οδοντίατρος, οικογενειακές γιορτές κ.ά.).
- Θέτουμε μαζί με τον μαθητή/έφηβο μικρούς στόχους εύκολα υλοποιήσιμους. Έτσι, ο μαθητής μαθαίνει ότι ένας μεγάλος στόχος αποτελείται από πολλούς επιμέρους μικρότερους και παίρνει την ικανοποίηση μιας επιτυχίας.
- Οι στόχοι αυτοί μπαίνουν πάνω σε ρεαλιστικές βάσεις και συνδέονται με τις τρέχουσες ανάγκες, τις επιθυμίες και τις δυνατότητες του μαθητή.
- Αν μέχρι την Στ' Δημοτικού «τον/ την διαβάσαμε», δεν σταματάμε απότομα. Βάζουμε τις βάσεις για αυτονόμηση στη μελέτη, όσο χρόνο και αν μας πάρει.
- Κρατάμε τις εξωσχολικές δραστηριότητες. Οι έφηβοι έχουν ανάγκη από δραστηριότητες και διεξόδους.